

Vinodolska općina

21.

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj: 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20.) i članka 48. Statuta Općine Vinodolske općine („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj: 40/09., 15/13., 30/13. – pročišćeni tekst, 7/18., 2/19., 13/20., 41/20. – pročišćeni tekst i 8/21.), Općinsko vijeće Općine Vinodolske općine, na 23. sjednici održanoj 10. srpnja 2024., donosi

ODLUKU

o usvajanju Strategije pametnog razvoja Općine Vinodolske općine za razdoblje 2024. - 2028.

Članak 1.

Ovom Odlukom usvaja se Strategija pametnog razvoja Općine Vinodolske općine za razdoblje 2024 - 2028. (u daljnjem tekstu: Strategija).

Članak 2.

Strategija iz članka 1. ove Odluke njezin je sastavni dio i nalazi se u prilogu iste.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Primorsko-goranske županije“.

KLASA: 024-02/24-01/4

URBROJ: 2170-34-02-24-259

Bribir, 10. srpnja 2024.

OPĆINSKO VIJEĆE
OPĆINE VINODOLSKE OPĆINE

Predsjednik Općinskog vijeća
Dean Barac, v. r.

STRATEGIJA PAMETNOG RAZVOJA OPĆINE VINODOLSKE OPĆINE ZA RAZDOBLJE 2024. -2028.

SVIBANJ 2024.

SADRŽAJ

RIJEČ NAČELNIKA.....	3
1. SAŽETAK.....	4
2. ŠTO PODRAZUMIJEVA NAZIV PAMETNI RAZVOJ OPĆINE?	7
3. ANALIZA I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA	9
4. SWOT ANALIZA PROCESA PROVEDBE STRATEGIJE PAMETNE OPĆINE VINODOLSKE OPĆINE.....	15
5. VIZIJA PAMETNOG RAZVOJA 2024. DO 2028. GODINE	17
6. MISIJA PAMETNOG RAZVOJA.....	18
7. PRIORITETNE AKTIVNOSTI, IZVORI FINANCIRANJA, ROKOVI PROVEDBE VREMENSKIM PLANOM	19
8. UBLAŽAVANJE I PRILAGODBA NA NEGATIVNE UTJECAJE KLIMATSKIH PROMJENA.....	37
9. NAČIN FINANCIRANJA STRATEŠKIH CILJEVA I PRIORITETA	38
10. STRATEŠKI OKVIR NA EUROPSKOJ I NACIONALNOJ RAZINI	42
10.1. Europsko zakonodavstvo	42
10.2. Strateški dokumenti Republike Hrvatske	43

RIJEČ NAČELNIKA

Vinodol piše svoju bogatu povijest od 2.stoljeća prije Krista, a njegov razvoj do danas govori o vrijednim ljudima koji su ostavili svoj trag u kulturnom, povijesnom i društvenom smislu. Smještena u Primorsko-goranskoj županiji, Općina Vinodolska općina svojim razvojem iz godine u godinu dokazuje opravdanost povijesne tradicije Zrinskih i Frankopana o ugodnom i sigurnom mjestu za život.

Napredak modernih digitalnih tehnologija i njihova implementacija u svakodnevnom životu građana i radu Općine Vinodolske općine danas predstavljaju neminovnost i potiču na daljnji razvoj.

Svjesni brzine razvoja tehnologije i kvalitetnih digitalnih rješenja koji pomažu građanima da brže, učinkovitije i optimalnije dolaze do informacija, razmjene znanja, smanjenja troškova i uštede njihova vremena, Općina Vinodolska općina usmjerena je na svoju daljnju digitalizaciju i modernizaciju. Sve što radimo, gradimo i stvaramo-radimo za razvoj naše općine, gospodarstva i društvenog života te bolji životni standard naših građana.

Integracija novih digitalnih rješenja u svakodnevni život općine poboljšat će komunikaciju s našim građanima, omogućiti im veću i bržu dostupnost općinskim uslugama, povećati sigurnost građana, ali i turista i posjetitelja Općine Vinodolske općine te voditi veću brigu o okolišu.

Modernizacija i prilagodba na nove pametne sustave naš je prioritet, a ova Strategija pametnog razvoja Općine Vinodolske općine je korak više u smjeru digitalizacije i predstavljanja daljnjeg plana razvoja općine.

Općinska uprava kao kvalitetan, transparentan i učinkovit servis građanima, razvoj poduzetništva i gospodarstva, dizanje stupnja sigurnosti naših građana i imovine te zaštita okoliša naš su prioritet, a digitalna rješenja u tome smislu će pomoći bržem razvoju i boljoj komunikaciji i protoku informacija.

Stvaranje uvjeta za kvalitetan i prosperitetan život naših sugrađana, uređenje komunalne i turističke infrastrukture za naše turiste i posjetitelje, revitalizacija te čuvanje prirodne i kulturne baštine - naši su prioriteti.

Na tome ćemo i dalje raditi, svjesni činjenice da smo mi prolazni ali da će nas po našim djelima i projektima pamtiti buduće generacije.

Daniel Grbić
načelnik

1. SAŽETAK

Općina Vinodolska općina smještena je Primorsko goranskoj županiji, a administrativno sjedište općine je naselje Bribir. Općina obuhvaća četiri naselja: Drivenik, Tribalj, Grižane – Belgrad i Bribir. Općinom prolazi cesta Hreljin- Novi Vinodolski, paralelno s Jadranskom magistralom.

Općina Vinodolska općina prostire se na 151,66 km², u sastavu crikveničko-vinodolske rivijere.

Prema popisu stanovništva iz 2001. općina je imala 3530 stanovnika, 2011. je imala 3577 stanovnika, a 2021. godine, Općina Vinodolska općina broji sveukupno 3226 stanovnika. U zadnjih 20 godina, u Općini Vinodolskoj općini je 304 stanovnika manje.

Gubitak stanovništva predstavlja novi izazov općinskim vlastima, da u općini omoguće promjene koje će stanovnicima osigurati ugodniji život. Pronalaženje radnih mjesta, mogućnosti za razvoj sposobnosti i vještina svakog sugrađana, ugodni okoliš i uređena općina temelj su ostanka, ali što je možda još veći izazov i privlačenje novih stanovnika u Općinu Vinodolsku općinu. Sasvim sigurno, u jednu od mjera kojima će Općina Vinodolska općina postati kvalitetnije mjesto za život, ulazi i ova strategija – Strategija razvoja pametne Općina Vinodolska općina za period 2024-2027. godine.

I Općina Vinodolska općina kao i mnoge druge sredine u Hrvatskoj, suočene su s odljevom stanovništva, prvenstveno mladih kojima su se ulaskom Hrvatske u Europsku uniju, otvorile nove poslovne i životne mogućnosti. Međutim, svaki problem otvara prostor za nove izazove i novu mogućnosti. U ovom trenutku Općina Vinodolska općina otvorena je za nove izazove i za ulaganja koja će općinu prilagoditi modernim i kvalitetnim uvjetima života za svoje nove sumještane.

Trendovi u svijetu prema kojima se sve više stanovništva naseljava u gradovima, pomalo se, u nekim dijelovima Hrvatske, mijenjaju u korist manjih jedinica lokalne samouprave. Zbog puno većih mogućnosti gradnje stambenih objekata, jedan dio stanovnika migrira prema općinama i taj trend je počela koristiti i Općina Vinodolska općina. Blizina grada Novog Vinodolskog, dobra prometna povezanost s Rijekom, kao i mirnoća prigradskog naselja, neke su od odlika koje mladi ljudi prepoznaju pa se može očekivati doseljavanje u općinu.

Novi modeli rada, kao što je rad od kuće, pojava digitalnih nomada koji posao obavljaju preko interneta, ne nužno iz svog kućnog okruženja, već tamo gdje se najbolje osjećaju, otvaraju nove mogućnosti za privlačenje novih stanovnika i zadržavanje postojećih.

Najvažnije je stoga, da se strategijom pametne općine ciljaju one mjere koje mogu biti najviše od koristi stanovnicima, poduzetnicima, turistima i svima onima koji će u budućnosti izabrati Općinu Vinodolsku općinu kao svoju životnu sredinu.

Zadržati postojeće stanovnike, ali i privući nove u Općinu Vinodolsku općinu, podrazumijeva stvoriti što bolje uvjete za život stanovništva i u tom dijelu iskoristiti sve prednosti koje donosi digitalna era.

U smjeru digitalizacije usluga, ubrzala nas je na državnoj razini, kriza izazvana korona virusom, koja je onemogućila fizički dolazak u mnoge institucije. Danas naši sugrađani sve više administrativnih postupaka mogu odraditi sa svog mobitela ili računala pa se isto tako očekuje i od Općine Vinodolske općine da ide u tom smjeru.

Korištenje novih tehnologija omogućava građanima i poduzetnicima brže i lakše rješavanje administrativnih poslova s općinskom upravom i komunalnim poduzećima, osigurava veću dostupnost potrebnih informacija, štedi novac i vrijeme, kako građanima i poduzetnicima, tako i samoj općini.

Uz digitalizaciju, poseban naglasak stavljen je na zaštitu okoliša. Europska unija zadnjih nekoliko godina donijela je nekoliko strateških dokumenata koji stavljaju u prvi plan zaštitu okoliša, odnosno klimatsko djelovanje, koje ide u smjeru smanjenja stakleničkih plinova i razvoja zelene energije. Izrađen je plan prema kojem bi trebali postati prvi klimatski neutralan kontinent. Riječ je o Europskom zelenom planu koji je ovaj cilj postavio do 2050. godine, ali bi do 2030. godine trebali smanjiti emisije za barem 55% u odnosu na razine iz 1990. godine.

Hrvatska kao mala zemlja, bogata prirodnim resursima, posebno mora paziti na taj dio. Budući da svaki razvoj uz pozitivne strane, ima i one negativne, posebno kada je u pitanju onečišćenje zraka i okoliša, Općina Vinodolska općina mora imati predviđene mjere kojima će pravovremeno djelovati. Sve je veći pritisak na kvalitetu zraka i vode a u poljoprivredi se sve više koriste pesticidi koji zagađuju tlo. Zbog toga je u ovoj Strategiji prepoznata potreba za djelovanjem u smjeru sufinanciranja projekta solarnih krovova koji obuhvaća građane, javni sektor, civilni sektor, privatni sektor, edukacijske ustanove i lokalnu upravu, ali i drugih projekata kao što su pametna rješenja za zaštitu voda, pametni nadzor prometa i javne infrastrukture.

Slijedeći europske ciljeve i ova Strategija razvoja pametne Općine Vinodolske općine, nudi cjeloviti okvir za razvoj zelene i energetske neovisne općine, koja će integrirati i projekte održive e-mobilnosti.

Zbog svega prije navedenog, nužno je osigurati razvoj Općine Vinodolske općine u smjeru pametne općine, u skladu s njenim financijskim i kadrovskim mogućnostima. Iz tog razloga krenulo se s izradom Strategije razvoja pametne Općine Vinodolske općine za razdoblje 2024.- 2027. godine, kako bi se u budućnosti moglo bolje upravljati s postojećim resursima, a koristeći ciljano sve izvore financiranja koji će biti dostupni Općini Vinodolskoj općini u narednom periodu. Strategija je postavljena kroz 6 strateških ciljeva i 29 prioriteta, svi su usklađeni sa strateškim dokumentima Republike Hrvatske, strateškim dokumentima Općine Vinodolske općine kao i dokumentima Europske unije.

Strategija je usmjerena na sljedeća strateška područja

1. Digitalna infrastruktura
2. Učinkovita, transparentna i pametna gradska uprava
3. Obrazovanje i zdravstvo
4. Gospodarstvo
5. Održiva mobilnost
6. Zaštita okoliša

Digitalna infrastruktura

Učinkovita, transparentna i pametna općinska uprava

Obrazovanje i zdravstvo

Gospodarstvo

Održiva mobilnost

Zaštita okoliša

Područja na kojima se bazira Strategija razvoja pametne Općine Vinodolske općine

Kroz 29 prioriteta razrađeni su svi strateški ciljevi, s konkretnim rješenjima, koji bi u budućnosti trebali dovesti do kvalitetnijeg života stanovnika Općine Vinodolske općine.

Sastavni dio strategije je i popis izvora financiranja za strateške mjere, budući da su na razini države usvojeni strateški dokumenti do 2027. godine, poput Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, koji su temelj za otvaranje brojnih natječaja za jedinice lokalne samouprave, a važno je sve strateške ciljeve vezati na dokumente više razine. Stoga je značajan dio posvećen i ovim ključnim strateškim dokumentima Republike Hrvatske, koji su temeljni pravni akti za povlačenje sredstava iz europskih fondova.

2. ŠTO PODRAZUMIJEVA NAZIV PAMETNI RAZVOJ OPĆINE?

Pametni razvoj općine podrazumijeva mjesto gdje tradicionalne mreže i usluge postaju učinkovitije korištenjem digitalnih rješenja za dobrobit njegovih stanovnika i poduzetnika. Pametni razvoj općine nadilazi korištenje digitalnih tehnologija za bolje korištenje resursa i manje emisije. To znači pametnije prometne mreže, unaprjeđenje vodoopskrbe i postrojenja za odlaganje otpada te učinkovitije načine osvjetljavanja i grijanja zgrada. To također znači interaktivniju i osjetljiviju javnu upravu, sigurnije javne prostore i zadovoljavanje potreba stanovništva koje sve više stari.

Pametne općine su općine koje koriste nove tehnologije kako bi osigurale kvalitetniji život svojim stanovnicima. Općine koje pronalaze načine kako što bolje koristiti prirodne resurse i postojeću općinsku infrastrukturu, sredine koje jačaju kapacitete za, istraživanje, razvoj i inovacije, ali jednako tako koriste svu dostupnost javnih digitalnih usluga prema svojim građanima. Koncept pametnog razvoja spaja informacijsku i komunikacijsku tehnologiju i razne fizičke uređaje povezane s mrežom kako bi se optimizirala učinkovitost usluga također; sustav pametne općine omogućuje lokalnoj upravi da vide kako se općina razvija te moguće preinake sustava u budućnosti. Informacijska i komunikacijska tehnologija koristi se za poboljšanje kvalitete života u općinama te smanjenju troškova.

Pametne aplikacije razvijaju se za upravljanje općinskim poslovima i omogućavaju reakcije u realnom vremenu. Stoga je pametna općina puno spremnija i može bolje odgovoriti na brojne izazove današnjice, a samim time i predstavlja bolji i efikasniji servis građanima.

Klimatske promjene, gospodarsko restrukturiranje, starenje stanovništva, pritisci na javne financije i brzi napredak tehnologije izazvale su zanimanje za pametan razvoj.

Digitalna rješenja po mjeri čovjeka:

- otvaraju nove prilike poduzećima
- potiču razvoj tehnologija
- jačaju otvoreno i demokratsko društvo
- podupiru dinamično i održivo gospodarstvo
- utječu na klimatske promjene i jačaju zelenu tranziciju

Europska unija je putem Digitalne strategije odredila tri stupa na kojima će bazirati svoj razvoj:

1. Tehnologija u interesu građana
2. Pravedno digitalno gospodarstvo koje potiče tržišno natjecanje
3. Otvoreno, demokratsko i održivo društvo

2.1. Što razvoj pametne Općine Vinodolske općine donosi stanovnicima i poduzetnicima?

Neki bi rekli da je razvoj u smjeru pametne općine rezerviran samo za velike sredine, što nije točno. I male sredine kako u Hrvatskoj, tako i u Europskoj uniji, koriste pametne tehnologije da bi svojim građanima i poduzetnicima učinili život lakšim i jeftinijim.

Učinkovitije upravljanje općinskim uslugama, što se postiže pametnim rješenjima, ubrzava procese, smanjuje troškove, štedi energiju, osigurava optimalnu kvalitetu zraka.

Digitalizacijom općinske uprave, investitori će imati sve potrebne podatke na web stranici općine, ali i građani će digitalnim putem moći komunicirati s općinskom upravom, rješavati administrativne probleme umjesto da vrijeme troše čekajući pred vratima općinskih ureda.

Najviše koristi će i građani i poduzetnici imati od instaliranja fotonaponskih elektrana na obiteljskim kućama i javnim objektima. Korištenjem obnovljivih izvora energije, štedi se novac, ali i čuva okoliš od zagađenja. Ugradnjom pametnih sustava za nadzor potrošnje energenata, dodatno se štedi energija ali i novac stanovnika. Ukoliko Općina Vinodolska općina razvije sve potencijale koje ima u planu, u narednih 5 do 7 godina ima potencijala postati energetska samoodrživa općina.

Svako od predviđenih rješenja, dovest će do kvalitetnijeg života stanovnika Općine Vinodolske općine, većih ušteda, smanjenja štetnih plinova i zaštite okoliša.

3. ANALIZA I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA

Razvoj pametnih rješenja, u Hrvatskoj, u zadnjih desetak godina je vidljiv kod sve većeg broja jedinica lokalne samouprave, otkako je važnost digitalizacije došla u prvi plan. Sve više općina implementira pametna rješenja u svakodnevni život i funkcioniranje lokalne uprave. Svaki razvoj pametne općine važno je uravnotežiti između želja, stvarnih potreba i financijskih mogućnosti .

Sve veći broj primjera pametnih rješenja, zadnjih desetak godina, ukazuju na značajna promišljanja o različitim rješenjima koja bi mogli kreirati ili prilagoditi svojoj veličini i implementirati u svoju svakodnevnicu kako bi život građana postao kvalitetniji i jednostavniji i kako bi im se pružila podrška u izazovima današnjice.

Na temelju pregleda trenutnog stanja postavljaju se ciljevi i određuju strateška područja budućeg razvoja Općine Vinodolske općine kao pametne općine te se za svako strateško područje definiraju prioritete mjere i aktivnosti koje je potrebno provesti.

Izvršena je i analiza dosadašnjeg razvoja pametnih općina, kako u Republici Hrvatskoj, tako i Europskoj uniji, kako bismo na dobroj praksi drugih manjih ruralnih sredina, gradili strateški smjer razvoja Općine Vinodolske općine. Budući da je Europska unija zadnjih nekoliko godina usvojila brojne strateške dokumente vezane uz digitalni razvoj, analizom istih utvrdili smo smjer strategije u skladu s dokumentima EU, ali i strateškim dokumentima Republike Hrvatske. Kroz sve ove analize utvrđena je zrelost općine za usvajanje novih tehnologija i digitalnu transformaciju, kako bi Općina Vinodolska općina do 2027. godine u punom smislu postala pametna općina.

Prilikom izrade Strategije, analizirana su sva područja života u općini, u pogledu primjene tehnoloških rješenja i digitalnih sustava i njihove trenutne razine implementacije, kao i dosadašnji projekti koji su napravljeni u smjeru pametnog razvoja Općine Vinodolske općine.

3.1. Postignuća Općine Vinodolske općine u smjeru razvoja pametne općine

Zadnjih nekoliko godina Općina Vinodolska općina intenzivno provodi mjere digitalizacije i modernizacije procesa javne uprave, kroz općinsku, društvenu i komunalnu infrastrukturu s ciljem jačanja komunikacije s građanima, ubrzavanja administrativnih procesa i jačanja sigurnosti osoba i imovine.

3.1.1. Javna rasvjeta

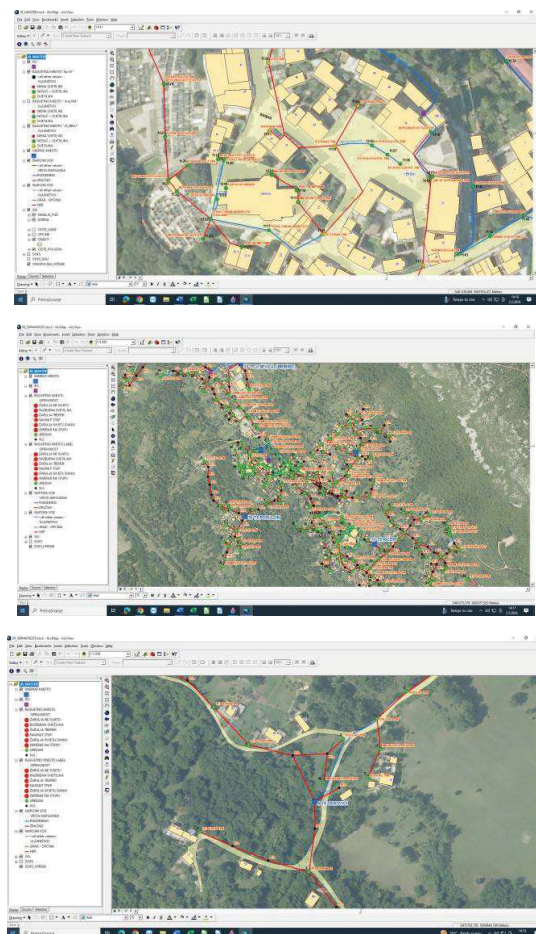
Na cijelom području Općine Vinodolske općine zamijenjena je cjelokupna ne-ekološka javna rasvjeta s energetske učinkovitom LED javnom rasvjetom s prenaponskom zaštitom.

Izrađen je GIS sustav javne rasvjete: digitalno su popisana su sva rasvjetna tijela, trafostanice, stupovi javne rasvjete, geokodirane su pozicije stupova na kojima se nalaze rasvjetna tijela s opisom i slikama, priključnih kabela s opisom podzemni ili zračni, popisom linija, presjeka vodiča.

Sve je definirano i digitalizirano u tzv. layerima, koji se po potrebi i ovisno o traženim parametrima mogu uključivati i isključivati.

Izgrađena je i dodatna nova led rasvjeta i ugrađeni su novi LED reflektori na sportskim objektima, crkvama i drugim pročeljima javnih objekata koji se nalaze na području općine.

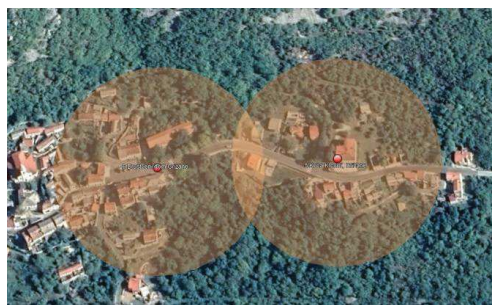
3.1.2. Otvorena općina

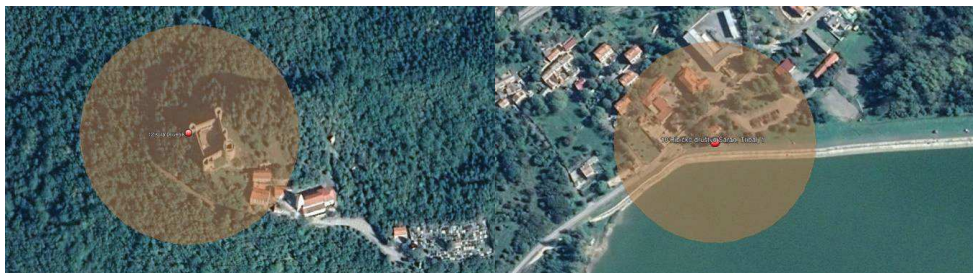
Na području općine postavljene su pristupne točke bežičnog interneta na 10 lokacija. Sredstva su se dijelom osigurala putem izvršne agencije za inovacije i mreže (INEA), a prema pravilima WIFI4EU projekta koji su dostupni na portalu <https://www.wifi4eu.eu/>

Wi-Fi PRISTUPNE TOČKE

Koordinate predviđenih Wi-Fi baznih stanica

Vanjske bazne stanice			
Br.	Ime bazne stanice	Geo. Latitude (širina)	Geo. Longitude (dužina)
1	Općina Vinodolska općina	45.16213N	014.75979E
2	Turistička zajednica	45.16173N	014.76086E
3	Kuća Klovići, Grižane	45.20064N	014.71982E
4	Društveni dom Grižane	45.20202N	014.71890E
5	Bočalište, Blaškovići	45.21508N	014.70391E
6	Društveni dom Tribalj 1	45.22033N	014.67766E
7	Društveni dom Tribalj 2	45.22024N	014.67784E
8	Ribičko društvo Šaran, Tribalj 1	45.22735N	014.67104E
9	Društveni dom Drivenik 1	45.24061N	014.64954E
10	Kula Drivenik	45.23825N	014.64660E

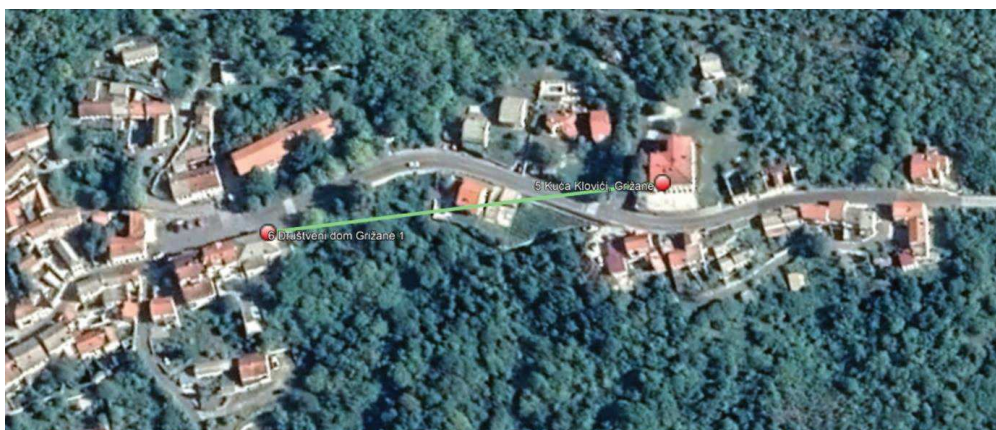

MIKROVALNE VEZE

Koordinate predviđenih radijskih stanica za mikrovalne veze

Br.	Ime PTP veze	Geo. Latitude (širina)	Geo. Longitude (dužina)
1	Kuća Klovići, Grižane	45.20062N	014.71985E
2	Društveni dom Grižane 1	45.20198N	014.71886E

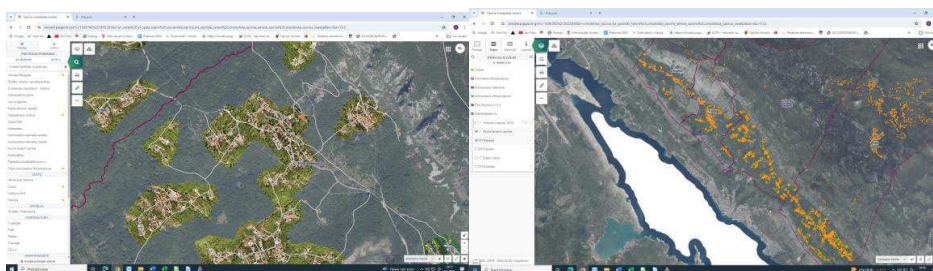
GIS OPĆINE VINODOLSKE OPĆINE

Geografski informacijski sustav koji sadrži:

- Geosferne snimki prostora 360°
- Fotoografije lokacija
- Katastarske karte DGU
- Ortofoto kartografske prikaze kroz godine
- Snimke prije 1968 godine
- Komunalna infrastruktura

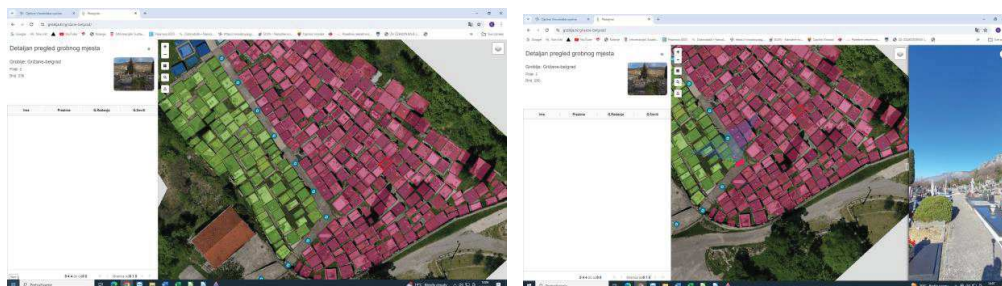
- Popise s rasčlambom svih cesta od Državne ceste DC99, preko Prometnica pod upravljanjem Primorsko – goranske županije, pa sve do lokalnih i neratvrstanih cesta s fotodokumentacijom
- Baza svih obveznika komunalne naknade, prikazanih u prostoru s pripadajućim parametrima
- Adresni registar DGU
- Adresni registar Općine Vinodolska općina
- Popisi naselja, Ulica

GIS GROBLJA

Digitalnim GIS preglednikom groblja moguće je vidjeti pojedino groblje na području Općine Vinodolske općine, pregledati svako grobno mjesto, vidjeti obveznike, te ukopane osobe. Sve je dostupno putem Internet stranice <https://groblija.hr/>

Zumiranjem se dolazi do groblja na području Općine Vinodolske općine gdje se jednim klikom posjećuje groblje, te se zumiranjem mogu pogledati grobna mjesta, a upisom u tražilicu dobiti i tražene podatke.

3.1.3. Zaštita okoliša i javne infrastrukture

Gradimo Općinu Vinodolsku općinu kao čisto, zdravo i sigurno mjesto za življenje. Do sad je instalirana samo jedna pametna klupa na području naselja Drivenik. Općinska upravna zgrada, frankopansko igralište i frankopanska kula u Bribiru, nalaze se pod video nadzorom.

3.1.4. Održivi promet

Dobra prometna povezanost i izgrađena prometna infrastruktura preduvjet su razvoja, stoga su po cijeloj općini, uključujući i šumsko područje označeni biciklistički putovi i staze, te su predviđene lokacije za servisne punktove i QR kodovima označene lokacije.

4. SWOT ANALIZA PROCESA PROVEDBE STRATEGIJE PAMETNE OPĆINE VINODOLSKE OPĆINE

Osnovna svrha SWOT analize je utvrditi i prikazati snage, slabosti, prilike i prijetnje Općine Vinodolske općine u provedbi strategije pametne općine.

Snage

- općinsko vodstvo koje prepoznaje nove trendove vezane za digitalnu transformaciju;
- motiviran tim u općinskoj upravi koji može razviti ozbiljne upravljačke kapacitete;
- otvorena komunikacija sa gospodarstvenicima, civilnim društvom u cilju traženja najboljih rješenja i razmjene ideja
- turizam koji doprinosi prihodima i gospodarskom razvoju;
- povoljan geografski položaj;
- trend povećanja korištenja suvremenih tehnologija u industriji i poslovanju;
- znatan interes građana i poduzetnika za zelena energetska rješenja
- doseljavanje novog stanovništva

Slabosti

- potrebna dodatna edukacija zaposlenika općinske uprave kod uvođenja novih tehnoloških procesa;
- kod jednog dijela stanovništva prisutan je otpor promjenama i korištenju modernih tehnologija;
- nedovoljno razvijen javni prijevoz i koncept e-mobilnosti;
- razvoj digitalizacije ima ograničena proračunska sredstva;
- demografski trendovi – ograničenja lokalnog tržišta rada;
- trend smanjenja broja stanovnika.

Prilike

- razvoj turizma kroz nove turističke proizvode ;
- implementacija Strategije razvoja pametne Općine Vinodolske općine kao osnove za digitalnu transformaciju i povezivanje s gospodarstvom;
- ulazak u Schengen i EUROZONU;
- korištenje EU i nacionalnih fondova za financiranje projekata i brži razvoj Općine Vinodolske općine;
- ostanak mladih kroz jačanje poslovnih prilika i bolje životne uvjete;
- bolje upravljanje općinskom imovinom;
- uvođenje širokopojsnog interneta.

Prijetnje

- razvoj ovisi o relativno ograničenom punjenu proračuna;
- izražen trend smanjivanja broja stanovništva;
- povećanje broja stanovnika treće životne dobi;
- nedovoljna razina znanja o mogućnostima digitalnih tehnologija;

- nedovoljno širenje novih gospodarskih inicijativa;
- energetska kriza i negativni učinci inflacije;
- negativni utjecaj klimatskih promjena;
- drugi gradovi u HR i EU mogu indirektno potaknuti iseljavanje ili spriječiti doseljavanje iz/u Općinu Vinodolsku općinu

5. VIZIJA PAMETNOG RAZVOJA 2024. DO 2028. GODINE

Ubrzani društveni i tehnološki razvoj uspostavlja sve složenije sustave, procese i odnose, te se time povećavaju zahtjevi i odgovornost upravljačkih razina u društvu, gospodarstvu i javnoj upravi da se uspostave horizontalni procesi takvoga razvoja i time potpomognu ubrzanu digitalnu transformaciju temeljenu na iskorištavanju digitalnih tehnologija i 4. industrijske revolucije (4IR).

Vizijom izričemo strateške namjere općinske uprave Općine Vinodolske općine, a kroz strateške ciljeve i prioritete usmjeravat će se svi sudionici da svojim proaktivnim djelovanjem u zajedničkom ekosustavu razvijaju djelotvornu suradnju te da svi zajedno sudjeluju u razvoju općine, za vlastiti i zajednički napredak i blagostanje.

Vizija Općine Vinodolske općine kao pametne općine prvenstveno se odnosi na kreiranje multifunkcionalnih sadržaja za općinu budućnosti. Stanovnici Općine Vinodolske općine, ali i svi oni koji kroz nju prolaze kao poslovni ljudi, turisti ili slučajni prolaznici, trebali bi usvajanjem i razumijevanjem predmetne vizije osjetiti skore promjene u općini u smislu njezine prepoznatljivosti i individualnosti, održivosti u ekonomskom, sociološkom, ekološkom i demografskom segmentu, te uvidjeti da Općina Vinodolska općina živi svoju transformaciju k pametnijim i digitalnim rješenjima za kvalitetniji i sadržajni život općine u punom smislu.

Omogućavanjem cjeloživotnog obrazovanja i razvoja digitalnih vještina za sve građane, ubrzanom umrežavanjem, na društvenim mrežama i internetu (IoT), suradnjom u virtualnim zajednicama usmjerenim na inovacije u gospodarstvu i društvu, kontinuiranim poboljšanjima digitalizacije općinskih usluga i poboljšavanjem korisničkog iskustva naših građana, intenzivnim iskorištavanjem otvorenih podataka, vjerujemo u doseganje tih vrijednosti i postignuća.

Strategijom dajemo doprinos ubrzanju provedbe Razvojne strategije Općine Vinodolske općine kao i Razvojne strategije Primorsko goranske županije te istovremeno stvaramo ambijent za bolju provedbu Strategije pametne specijalizacije Republike Hrvatske, iskorištavanje fondova Europske unije i za primjenu dosega Strategije kibernetičke sigurnosti Republike Hrvatske.

6. MISIJA PAMETNOG RAZVOJA

Misija uspostave pametne općine uključuje implementaciju tehnoloških rješenja i strategija koje promiču održivi razvoj, poboljšavaju kvalitetu života građana, optimiziraju resurse i olakšavaju upravljanje općinom na sveobuhvatan i efikasan način.

Upotrebom digitalnih tehnologija učiniti rad općinskih službi bržim i učinkovitijim i otvorenijim, koristeći kao osnovu znanje, inovacije, aktivno uključivanje stanovnika Općine Vinodolske općine u procese odlučivanja te brigu o prirodnim resursima, zaštiti okoliša, stvarajući na taj način pozitivnu poduzetničku klimu i povećavajući zadovoljstvo i standard stanovnika Općine Vinodolske općine.

Digitalne tehnologije kroz svoju primjenu omogućavaju građanima da ostanu povezani s drugima, bez obzira na udaljenost. To olakšava komunikaciju s prijateljima, obitelji i kolegama, kao i pristup informacijama i resursima javne i državne uprave.

Njihova primjena u svakodnevnom životu često čine život praktičnijim, tj omogućava ljudima da iz udobnosti svog doma riješe i ubrzaju mnoge administrativne procese.

7. PRIORITETNE AKTIVNOSTI, IZVORI FINANCIRANJA, ROKOVI PROVEDBE VREMENSKIM PLANOM

1. Strateški cilj: Pametno upravljanje općinom i uslugama

Prioriteti	1.1. Uvođenje sustava e usluga
Opis projekta	U procesu uvođenja sustava e-usluga i implementiranje u procese same općine potrebno je postaviti nove administrativne strukture i načine suradnje, ali i komunikacije. To se odnosi na sve aspekte povezane s administracijom što znači da pametna općina pruža sve više usluga online (mrežnim) putem – takozvane e-usluge. E-usluge uključuju digitalizaciju administrativnih postupaka, te digitalizaciju postupaka iz domene društvenih djelatnosti. Na taj način se veći dio administrativnih postupaka s općinom može obavljati online, dakle bez fizičke razmjene dokumentacije. Potencijalno, usluge mogu biti grupirane prema djelatnostima kao što su: e-Komunalne djelatnosti, e-Društvene djelatnosti i e-Pravni poslovi. Na taj način se ubrzavaju i pojednostavljaju administrativni procesi za sve sudionike, pogotovo stanovnike.
Ciljana skupina	Stanovnici Općine Općina Vinodolska općina, poduzetnici, djelatnici općinske uprave
Cilj projekta	Veća dostupnost podataka potrebnih u svakodnevnom životu
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2023.-2027.
Indikatori provedbe	Razvijeni standardi, procedure i sustav razmjene otvorenih podataka Broj zahtjeva za informacijama od strane građana i poduzetnika

Prioriteti	1.2. One stop shop portal – jedinstveni katalog općinskih usluga
Opis projekta	One stop shop portal – jedinstveni katalog općinskih usluga gdje će se građani i poduzetnici moći informirati o dostupnosti uslugama i servisima općine na jednom mjestu.

Ciljna skupina	Stanovnici Općine Vinodolska općina, poduzetnici
Cilj projekta	Dostupnost što većeg broja informacija važnih za život građana, brz pristup informacijama i njihovo ažuriranje
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2023.-2030.
Indikatori provedbe	Realiziran one stop shop portal

Prioriteti	1.3. Sustav registracije i autentifikacije stanovnika za pristup e uslugama
Opis projekta	Sustav za registraciju i autentifikaciju stanovnika omogućuje individualiziran pristup informacijama te pohranu informacija koje su jedinstvene za svakog korisnika kroz osobni korisnički pretinac. Putem osobnog korisničkog pretinca svaki stanovnik je informiran o njemu važnim situacijama i događajima vezanim za osobna zakonska prava, te dobiva informacije o važnim događajima i korištenju osobnih podataka. Osim toga, stanovnici mogu zatražiti elektroničke izvode osobnih informacija i ispunjavati različite e-obrasce. Proces autentifikacije, odnosno provjere korisničkog identiteta, također je iznimno važan element informacijske sigurnosti, jer sprječava zlouporabu komunikacijskih kanala i online portala putem anonimnih online profila i slično.
Ciljna skupina	Stanovnici Općine Vinodolske općine
Cilj projekta	Broj izdanih certifikata za registraciju i autentifikaciju stanovnika, osobni pristup podacima i brz pristup istima, kvalitetna zaštita podataka o svakom građaninu korisniku
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2023.-2030.
Indikatori provedbe	Ubrzani administrativni procesi

Prioriteti	1.4. Digitalno upravljanje općinskim bazama podataka
Opis projekta	Jedan od glavnih ciljeva u području pametne općine je kontinuirano povećanje transparentnosti i efikasnosti rada općine kroz digitalizaciju internih procedura. Povećana razina digitalizacije omogućuje povećanje učinkovitosti i smanjenje korištenja resursa uz povećanje brzine i kvalitete pružanja usluga. Unaprjeđenjem internih procedura se ukidaju nepotrebni koraci i ubrzavaju administrativni procesi.

	Osim toga, digitaliziranjem internih procesa, dobiva se veći i bolji pregled nad podacima u općini. To doprinosi donošenju kvalitetnijih i informiranih odluka unutar općine. Temelj digitaliziranja procesa se u prvom redu odnosi na unaprjeđenje internih procedura za upravljanje podacima i povezivanje općinskih baza podataka. Kako bi se interne administracijske procedure unaprijedile, potrebno ih je digitalno dokumentirati te trenutno decentralizirane baze podataka objediniti u isti digitalni sustav. Povezivanje općinskih baza podataka omogućuje bolji uvid i analizu podataka o stanju i razvojnim potrebama. U konačnici, direktni pozitivni učinci transparentne i agilne općine odražavaju se na stanovnike, poslovni sektor te druge dionike.
Ciljna skupina	Stanovnici Općine Vinodolska općina, poduzetnici
Cilj projekta	Učinkovitija i djelotvornija općina, kao kvalitetan servis građanima.
Izvori financiranja	Proračun općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2023.-2030.
Indikatori provedbe	Povezane baze podataka

Prioriteti	1.5. Digitalna oglasna ploča
Opis projekta	U suvremenom digitalnom svijetu gdje je proces obrade i procesuiranja informacija smanjen na minimum i gdje digitalni mediji velikom brzinom zamjenjuju tiskani medij općina mora ići u korak sa suvremenim korištenjem informacija. Postojeće oglasne ploče koje se nalaze na područjima općine ovom mjerom zamijenit će se digitalnim oglasnim pločama i digitalnim totemima koji će imati interaktivni ekran, odnosno ekran na dodir koji će svojim radom na lakši i kvalitetniji način prenijeti poruku ciljanim skupinama. Ovakve digitalne oglasne ploče i digitalni totemi imaju mogućnost povezivanja preko interneta, a sve informacije moguće je prikazati kvalitetnije te ih pravovremeno obnavljati. Informacije mogu biti vezane uz rad općine ali i općenite, što uključuje prikaz odluka i obavijesti općine, prikaz meteoroloških podataka, prikaz turističkih informacija za posjetitelje, proizvoljni prikazi bilo koje informacije općine.
Ciljna skupina	Stanovnici Općine Vinodolske općine, posjetitelji
Cilj projekta	Digitaliziran pristup informacijama na jednom mjestu
Izvori financiranja	Proračun općine, natječaji FZOEU

Razdoblje provedbe	2023.-2030.
Indikatori provedbe	Izrada i postavljanje digitalnih ploča u svim naseljima ili bitnim točkama u općini.

Prioriteti	1.6. Otvoreni podaci općine
Opis projekta	Otvoreni podaci predstavljaju otvaranje sučelja pojedinih općinskih skupova podataka koji su na taj način raspoloživi stanovnicima za pregled, korištenje i druge svrhe u skladu sa zakonima i propisima. Otvaranje sučelja određenog dijela općinskih podataka omogućiti će stanovnicima dostupnost relevantnih informacija za rješavanje poslovnih i životnih situacija, kao što su upravljanje energijom i drugim resursima, sigurnosti i sl. Na taj način se doprinosi rješavanju problema unutar općine kao što su cestovni radovi, dostupnost parkirnih mjesta, informacije o kakvoći zraka, te informacije o postojećim i novim općinskim servisima i uslugama. Informacije moraju biti sveobuhvatne i namijenjene svim stanovnicima te dostupne putem portala, mobilnih aplikacija i drugih medija. Otvorenost općinskih podataka jednako tako omogućuje raznim gospodarskim subjektima korištenje istih za pružanje boljih i učinkovitijih usluga. Osim toga, otvorenost podataka potiče gospodarski razvoj i inovacije na području općine. Otvaranje općinskih podataka zahtjeva organizirane i definirane baze podataka, što uključuje i definiciju sigurnosnih postavki (tko može čemu pristupiti i pod kojim uvjetima). Podaci koji su definirani kao javni, ali i oni dostupni samo određenim korisnicima, moraju biti adekvatno prezentirani, u pravilu tako da budu čitljivi i ljudima i IT sustavima
Ciljna skupina	Stanovnici Općine Vinodolske općine, poduzetnici
Cilj projekta	Učinkovitija i djelotvornija općina i javno dostupni podaci od društvenog interesa sa ciljem zadržavanja transparentnog rada općinske uprave
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2023.-2030.
Indikatori provedbe	Otvoreno sučelje na kojem su građanima i poduzetnicima dostupni svi podaci

Prioriteti	1.7. Digitalizacija administracije i razvoja ljudskih potencijala
Opis projekta	<p>Budući da su zaposlenici ključni nosioci svih promjena i moderniziranih procesa, digitalizacija je jedan od ključnih promjena. Glavni elementi digitalizacije općinske uprave i svih poduzeća i ustanova u vlasništvu općine: 1. Centralni digitalni sustav za ljudske resurse (objedinjavanje svih procesa i postojećih baza podataka u jedinstvenu bazu i web poslovnu aplikaciju ; svi podaci o zaposlenicima na jednom mjestu brzo dostupni i ažurni ; centar dijeljenih servisa za ljudske resurse na nivou općine, uz mogućnost dodavanja općinskih poduzeća). 2. Rukovodeće strukture upravljanju zaposlenicima i ključnim procesima (svatko prema svojoj nadležnosti i odgovornosti, visoki stupanj sigurnosti i kontrole, rukovoditelji imaju pristup podacima u svakom trenutku) 3. Rukovodeće strukture izravno kontroliraju i odobravaju sve zahtjeve u sustavu (službeni putevi, godišnji odmor, zapošljavanja, promjene ugovora, ocjenjivanje zaposlenih, zadužena oprema, stručno usavršavanje, edukacije, konferencije i sl.) 4. Digitalizacija poslovanja (svi zaposlenici postaju korisnici sustava – digitalizacija poslovanja, kontrola osobnih podataka, ubrzavanje procesa, prikupljanje povratnih informacija)</p> <p>Korištenje sustava omogućava uvođenje najboljih praksi i modernih procesa upravljanja potencijalima temeljenih na najvišim Europskim standardima; racionalno upravljanje brojem zaposleni, znanjem i kompetencijama potrebnim za ostvarivanje zadanih strategija i poslovnih politika; automatizacija procesa, praćenje statusa i aktivnosti, osiguravanje upravljanja vodećim strukturama, omogućuje se načelnicima da stvarno upravljanju procesima i podacima svojih zaposlenika direktno, bez posrednika u realnom vremenu vodeći računa o hijerarhiji, odgovornostima i sigurnosti kako podataka tako i procesa; izravan i transparentan sustav izvještavanja za rukovodeće strukture, sukladno njihovim pravima i odgovornostima uz posebno pripremljene izvještaje prema ključnim pokazateljima uspjeha; Smanjivanje troškova zbog ugrađenih kontrola i optimizacije procesa; Ažurnost i točnost svih informacija na dnevnom nivou uz rasterećenje administracije kao rezultat digitalizacije.</p>

Ciljna skupina	Djelatnici općinske uprave i komunalnih poduzeća
Cilj projekta	Jednostavnija i jeftinija općinska uprava i kvalitetnije upravljanje ljudskim potencijalima
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2023.-2030.
Indikatori provedbe	Broj implementiranih modula za digitaliziranu upravu

2.Strateški cilj: Pametno gospodarstvo

Prioriteti	2.1. Razvoj mobilnih aplikacija za poticanje turističkog razvoja (vinske ceste, biciklističke staze, manifestacije u općini, povijest općine)
Opis projekta	Putem interneta, mobilnih aplikacija i mobilnih platformi, posjetitelji i gosti općine mogu se bolje upoznati sa pojedinim turističkim sadržajima koje općina nudi (povijest općine, biciklističke rute, vinske ceste, manifestacije u općini), ali također i saznati o trenutnim zbivanjima i događajima koji mogu biti interesantni i zanimljivi. Turističke i povijesne informacije mogu biti prikazane i kroz VR i AR aplikacije. Obje platforme će imati podršku za promociju OPG-ova na području općine te poduzetnika koji se bave turizmom.
Ciljna skupina	Stanovnici općine, poduzetnici, turisti
Cilj projekta	Brži razvoj turističkih potencijala i lakše informiranje građana o istima
Izvori financiranja	Proračun općine, natječaji FZOEU, Ministarstvo turizma
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Izrađene mobilne aplikacije

Prioriteti	2.2. Virtualni posjetiteljski centar za povećanje atraktivnosti slabije posjećenih područja
Opis projekta	Potaknuti turiste na otkrivanje manje poznatih atrakcija destinacije i aktivirati turistički nerazvijenih područja i unaprijediti atraktivnost i dostupnost manje poznatih/posjećivanih atrakcija, omogućiti 24/7 dostupnost informacija, kreiranje šireg/kompleksnijeg destinacijskog doživljaja kojim će se utjecati na povećanje broja noćenja Centralna platforma za nadzor i prikaz informacija u realnom vremenu, virtualni vodič za lakše korištenje i unaprjeđenje zadovoljstva korisnika, interpretacija manje poznatih atrakcija dostupna isključivo na

	<p>lokaciji, digitalizacija podataka o okolišu i prirodnim atrakcijama, integracija s platformom za prikaz podataka na ostalim sustavim (npr. web stranice turističke zajednice)</p> <p>Ravnomjerni razvoj turističke infrastrukture u destinaciji, dostupnost 24/7 lako razumljivih informaciju turistima, uz minimalne troškove online i na samoj lokaciji.</p> <p>Aktivacija manje posjećivanih područja i neadekvatno valoriziranih atrakcija, poticanje sigurnog i održivog korištenja poznatijih atrakcija, doprinos projekta sprečavanju i kontroli onečišćenja</p>
Ciljna skupina	Stanovnici Općine Vinodolske općine, posjetitelji
Cilj projekta	Brži razvoj turizma i dostupnije informacije o turističkim potencijalima općine
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, FZOEU, Ministarstvo turizma
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Izrađena platforma za nadzor i prikaz informacija u realnom vremenu

3.Strateški cilj: Pametno upravljanje energijom i zaštita okoliša

Prioriteti	3.1. Korištenje digitalnih tehnologija - navodnjavanje
Opis projekta	<p>Uvođenjem sustava digitalnog nadzora nad navodnjavanjem poboljšava se kvaliteta i smanjuju se sami troškovi navodnjavanja i korištenja vodnih resursa općine. Preko polovice vodnih kapaciteta izgubi se pri nestručnom navodnjavanju ili navodnjavanju s vremenskim brojačima. Sustav digitalnog nadzora svoj rad temelji na radu niza senzora vlažnosti na daljinu koji rade u tri razine koji u realnom vremenu daju očitavanja o vlažnosti tla i potrebitoj količini vode za pojedino zemljište, te različitim sekundarnim pokazateljima koji direktno ili indirektno utječu na sam proces navodnjavanja kao što su protok vode, potrošena energija, ili vremenska prognoza. Također, digitalnom obradom podatci se arhiviraju u cilju preventivnog djelovanja i umanjivanja potencijalnih problema.</p>
Ciljna skupina	Stanovnici Općine Vinodolske općine, zaposlenici općinske uprave i komunalnog poduzeća

Cilj projekta	Štednja vode kao jednog od najvažnijih prirodnih resursa
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Implementacija digitalnog nadzora nad navodnjavanjem

Prioriteti	3.2. Korištenje digitalnih tehnologija – upravljanje vodama
Opis projekta	Razvoj i primjena novih tehnologija koje omogućavaju bolje i kvalitetnije razumijevanje i korištenje potencijala vodovodne mreže, trenutnog stanja same mreže, te prepoznavanje mogućih i potencijalnih problema i nedostataka same mreže. Ugradnjom pametnih senzora i mjerača omogućuje se kontinuirano praćenje potrošnje vode i troškova, ali time i bolja kontrola samih sustava odvodnje oborinskih i otpadnih voda. To omogućuje da se u realnom vremenu kroz mogućnost očitavanja parametara na daljinu lako prepoznaju gubitci u sustavu. Sustav bi trebao omogućiti bolju i precizniju identifikaciju problematičnih i spornih područja, te samim tim spriječiti daljnje nepravilnosti koje se projiciraju kroz gubitke i kvarove, regulirati razinu pritiska, dati bolju osnovu za upravljanje imovinom kao i određivanje prioriteta unutar sustava održavanja. Praćenje potrošnje preko mjerača omogućava i kvalitetniju proizvodnju i distribuciju što dovodi do bolje optimizacije i učinkovitosti sustava, te naposljetku do kvalitetnijeg korištenja vode
Ciljna skupina	Stanovnici Općine, djelatnici općine i komunalnog poduzeća
Cilj projekta	Bolja kontrola i veće uštede u vodovodnoj mreži
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2023.-2028.
Indikatori provedbe	Implementiran sustav za digitalno upravljanje vodama

Prioriteti	3.3. Pametne stanice za mjerenje kvalitete vode u potocima i rijekama
Opis projekta	Mjera podrazumijeva ugradnju centralne platforme za nadzor i prikaz informacija u realnom vremenu i mogućnost alarmiranja u slučaju prekoračenja

	dopuštenih vrijednosti kao i potrebna razina komunikacije prema javnosti. Podatke je moguće integrirati sa platformom za prikaz podataka na ostalim sustavim (npr. web stranice) Sustav funkcionira tako da se odabiru telemetrijski uređaji za prikupljanje podataka o kvaliteti vode, detektiraju se anomalije te se prikazuju centralno preko web sučelja. Ova mjera omogućava da se onečišćenje naplati onome tko je uzročnik ekološkog incidenta.
Ciljna skupina	Stanovnici Općine, posjetitelji
Cilj projekta	Bolji nadzor nad kvalitetom voda u potocima i rijekama i bolja zaštita okoliša
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine , natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Implementirana centralna platforma za nadzor vode u potocima i rijekama

Prioriteti	3.4. Pametne klupe i pametna solarna stabla
Opis projekta	S obzirom na to da živimo u digitalnom dobu, u kojem svakodnevno koristimo različite komunikacijske i radne uređaje za čiji nam je rad neophodna energija, osobito električna energija, ključno je omogućiti dostupnost drugih oblika izvora energije, poput solarne, koja predstavlja obnovljivi izvor energije. Solarne klupe predstavljaju pametne klupe koje je moguće puniti tijekom cijelog dana, zahvaljujući sunčevoj energiji koju solarni paneli provode do baterija. Višak energije pohranjuje se i omogućava neometan rad i do nekoliko dana u slučaju lošijih vremenskih uvjeta. Pametna klupa omogućava bežično i USB punjenje mobitela, tableta, laptopa i ostalih elektroničkih uređaja. Postavljanje pametne klupe stanovnici će se povezati s novim tehnologijama, te na taj način unaprijediti kvalitetu života na području općine
Ciljna skupina	Stanovnici Općine Vinodolske općine, posjetitelji
Cilj projekta	Svima dostupno korištenje obnovljivih izvora energije i njihova praktična primjena u svakodnevnom životu općine
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Ugrađene solarne klupe

Prioriteti	3.5. Sufinanciranje izgradnje FN elektrana na krovovima obiteljskih kuća i općinskim zgradama
Opis projekta	Izraditi projekt sufinanciranja projektne dokumentacije za građane za vlastitu potrošnju. Projektna dokumentacija je osnova za traženje bespovratnih sredstava koja se svake godine dodjeljuju putem javnog poziva FZOEU. Uz poticanje fizičkih osoba za ugradnju FN na obiteljskim kućama i gospodarskim zgradama, i općina mora napraviti plan energetske obnove svojih zgrada i ugradnje FN postrojenja.
Ciljna skupina	Stanovnici Općine Vinodolske općine, općina Vinodolska općina
Cilj projekta	Transformacija Općine Vinodolske općine u energetske neovisnu općinu
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Broj krovova pokrivenih fotonaponskim ćelijama

Prioriteti	3.6. Energetski samodostatne zgrade javnog sektora
Opis projekta	Namjera je energetske obnoviti zgrade u vlasništvu općine putem ugradnje OIE sustava (FN elektrane, toplinske pumpe, rekuperatori otpadne topline, plinski kondenzacijski kotlovi, itd). Obnovom i povećanjem energetske učinkovitosti zgrada u općinskom vlasništvu smanjuje se potrošnja energije i omogućuje ušteda sredstava.
Ciljna skupina	Stanovnici Općine Vinodolske općine
Cilj projekta	Smanjenje potrošnje energenata i ušteda javnog novca i povećati korištenje obnovljivih izvora energije
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Broj energetski obnovljenih zgrada

Prioriteti	3.7. Daljinsko očitavanje brojila
Opis projekta	Mjera za uvođenje sustava koji zasniva svoj rad na način da se na pojedinom objektu instalira mjerna i komunikacijska oprema, koja omogućava automatsko i daljinsko povezivanje objekta s informacijskim sustavom za gospodarenje energijom (ISGE). Ovakav način automatiziranja i praćenja potrošnje vode, energije i zemnog plina daje izvrsne rezultate po pitanju uštede, ali i pravovremene

	informacije o kvarovima ako do njih dođe. Sustav daljinskog očitovanja potrošnje (LoRaWAN) omogućuje i da se više puta dnevno vidi potrošnja, detektira kvar ili curenje, a pored visoke energetske učinkovitosti, dvosmjerne komunikacije, sigurnosti prijenosa odlikuje ga i karakteristika velikog dometa rada
Ciljna skupina	Stanovnici Općine Vinodolske općine
Cilj projekta	Bolja kontrola nad potrošnjom energenata
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Ugrađeni sustav za daljinsko očitavanje
4.Strateški cilj: Održivi promet i pametna mobilnost	

Prioriteti	4.1. Kinetičko igralište za djecu
Opis projekta	Kinetičko igralište za djecu ujedinjuje zabavu, zdravlje i učenje. Na jednom mjestu djeci će se osvijestiti proces stvaranja energije, ali i potaknuti ih da sami stvaraju svoju energiju kako bi pokrenuli određene procese na dječjem igralištu. Djeca npr. vozeći bicikl mogu uključiti lampe u parku ili napuniti svoj mobilni telefon, a ljuljačke mogu osvijetliti ljuljajući se. Kinetičko igralište se sastoji od tradicionalnih i novih dječjih sprava obogaćenih dodatni funkcijama koja stimuliraju dječja osjetila te pokreću nova iskustva na elektronskim dodatcima. U nove dječje kinetičke sprave spadaju mini trampolin koji reproducira glazbu, lopte koje je potrebno zavrtjeti svojom energijom kako bi svjetlila ili svirale, interaktivne kutije koje stimuliraju dječja osjetila ili stupovi koji djeci zadaju određene intelektualne igre i logičke zadatke.
Ciljne skupine	Djeca predškolske i školske dobi
Cilj projekta	Potaknuti kod najmlađih kreativno igranje i svjesnost o energiji koja nas okružuje
Izvori financiranja	Proračun Vinodolske općine, Ministarstvo turizma, Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Izgrađeno kinetičko igralište za djecu

Prioriteti	4.2. Izgradnja biciklističkih staza
Opis projekta	Novim biciklističkim stazama omogućit će se stanovnicima, posjetiteljima i turistima novi prometni pravci za korištenje bicikala umjesto vozila na fosilna goriva
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Ciljne skupine	Stanovnici Općine Vinodolske općine, turisti
Cilj projekta	Poticati vožnju biciklom umjesto vozilima na fosilna goriva
Indikatori provedbe	Kilometri izgrađenih biciklističkih staza

5.Strateški cilj: Pametna sigurnost

Prioriteti	5.1. Sustav video nadzora ključnih lokacija i prometnica
Opis projekta	Uspostavom video nadzora nad ključnim lokacijama i prometnicama na području općine moći će se ostvariti sigurnije i kvalitetnije mjere za zaštitu osoba i imovine, što prvenstveno zadovoljava potrebu za sigurnošću stanovnika i posjetitelja. Sama sigurnost je jedan od najvažnijih preduvjeta stabilnom i kvalitetnom životu. Realizacijom ove mjere općina će svojim stanovnicima podići razinu povjerenja u nju, a posebno u uvjetima povećane sigurnosti kretanja u prometu najmlađih i najstarijih stanovnika Općine Vinodolske općine.
Ciljne skupine	Stanovnici općine i turisti
Cilj projekta	Povećanje sigurnosti svih stanovnika općine
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU, Ministarstvo unutarnjih poslova
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Implementacija video nadzora određenih lokacija i prometnica

Prioriteti	5.2. Sustav video nadzora sportskih objekata i zgrada javne namjene
Opis projekta	Uspostavom video nadzora nad sportskim objektima i zgradama javne namjene na području općine omogućit će se kvalitetnija zaštita imovine koju koristi velik broj stanovnika općine. Na ovaj način onemogućit će se namjerno uništavanje infrastrukture, te podići razini sigurnosti svih

	stanovnika. Sportski objekti i zgrade javne namjene predviđeni su za društvena i sportska okupljanja, a kvalitetan video nadzor istih podrazumijeva i povećanu sigurnost na istima i zaštitu ljudi i imovine od nereda, vandalizma i štete.
Ciljne skupine	Stanovnici Općine Vinodolske općine
Cilj projekta	Veća zaštita imovine i povećanje sigurnosti
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Broj ugrađenih video nadzora za zaštitu imovine

Prioriteti	5.3. Video nadzor divljih deponija i interaktivne radionice za djecu s ciljem edukacije
Opis projekta	Unatoč stalnoj i kontinuiranoj edukaciji o nužnosti zaštite okoliša, divlja odlagališta i dalje predstavljaju veliki problem. Nerijetko su oni koji stvaraju divlje deponije zapravo osobe koje izbjegavaju plaćanje komunalnih usluga. Kako bi se ekološki neosvijestene pojedince, koji su ujedno i kršitelji zakona onemogućilo u daljnjem zagađenju okoliša i stvaranju divljih deponija, potrebno je uspostaviti sustav video nadzora na onim mjestima na području općine na kojima postoje divlje deponije. Na ovaj način onemogućit će se daljnje zagađivanje okoliša, te podići razini sigurnosti svih stanovnika općine, te pojačati nadzor onečišćenja prirode, te uvesti povećani komunalni red u svakodnevni život u segmentu zaštite okoliša. Do sada su bile organizirane interaktivne radionice s ciljem edukacije djece s kojima treba nastaviti i u narednom periodu.
Ciljne skupine	Stanovnici Općine Vinodolske općine
Cilj projekta	Sprečavanje stvaranja divljih deponija i odlaganja otpada u prirodu
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Broj montiranih sustava za video nadzor divljih deponija Broj edukacija o zbrinjavanju otpada, razvrstavanju otpada i zaštiti okoliša.

Prioriteti	5.4. Sustav pametnog nadzora površina bespilotnim letjelicama
Opis projekta	Bespilotne letjelice - dronovi u današnje su vrijeme u primjeni u mnogim aspektima života, među kojima je i poljoprivrednoj djelatnosti, koja je važna za razvoj Općine. Dronovi u poljoprivredi mogu donijeti velike uštede u samoj proizvodnji tako da se, primjerice, korištenjem bespilotne letjelice može pregledati polje i ustanoviti je li se na biljkama pojavila neka bolest, na kojem dijelu polja nedostaje vode ili mineralnog gnojiva i onda ciljano djelovati samo na taj dio, što donosi uštede u proizvodnji. Također, dronove je moguće koristiti i u svrhu zaštite poljoprivrednih usjeva od krađe, te na taj način suzbiti sve prisutniji oblik kaznenih djela počinjenih na štetu OPG-ova. Osim u poljoprivredi, dronove je moguće koristiti za različite aktivnosti upravljanja kriznim situacijama, spašavanje i nadzor, ali i u vatrogastvu, šumarstvu, vodoprivredi, za potrebe katastarske izmjere, geodezije, građevine, urbanizacije te svih oblika 3D modeliranja terena. Korištenjem ovog visokoautomatiziranog i tehnološki naprednog sustava nadzora površina s izravnim pogledom u stvarnom vremenu omogućava se brži protok potrebnih informacija, djelovanje u skladu s istim te na taj način direktno pridonosi povećanju razine sigurnosti na području općine. Na ovaj način moguće detektirati i nelegalna odlagališta otpada.
Ciljne skupine	Stanovnici Općine Vinodolske općine
Cilj projekta	Potpora poljoprivrednicima i bolje upravljanje kriznim situacijama
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaj FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Nabavljena bespilotna letjelica

Prioriteti	5.5. Satelitski nadzor nelegalnih odlagališta otpada
Opis projekta	Mjera podrazumijeva implementiranje centralnog softverskog nadzornog sustava koji putem satelitskih podataka detektira moguću ugrozu – nelegalno odlagalište otpada – i daje obavijest komunalnom redarstvu, koje nakon toga može napraviti terenski izvid i validaciju. Digitalna platforma omogućava i lakše sankcioniranje onih koji onečišćuju okoliš.
Ciljne skupine	Stanovnici Općine Vinodolske općine, posjetitelji
Cilj projekta	Prevenција nelegalnih odlagališta otpada

Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2027.
Indikatori provedbe	Implementiran satelitski nadzor nelegalnih odlagališta otpada

6.Strateški cilj: Pametno društvo

Prioriteti	6.1. Razvoj širokopojasne infrastrukture
Opis projekta	Pouzdana širokopojasna infrastruktura zahtijeva značajnu nadogradnju postojećih mreža u općinskom, ali prvenstveno u privatnom vlasništvu s obzirom na povećanje dostupnosti brzog i stabilnog Interneta. U okviru provedbe ove mjere potrebno je kao pripremni korak izvršiti sveobuhvatno snimanje i procjenu kapaciteta mreža na području općine te na temelju toga izraditi konkretan plan aktivnosti za uspostavu širokopojasne infrastrukture. Zajedničkom suradnjom privatnih i javnih partnera potrebno je provesti planirano te proaktivno osigurati da širokopojasne infrastrukture budu adekvatne kako bi se zadovoljile sadašnje i posebno buduće potrebe u skladu sa EU i nacionalnim preporukama. Razvoj širokopojasne infrastrukture omogućit će povećanje dostupnosti brzog Interneta u područjima u kojima do sad nije bila dostupna adekvatna infrastruktura za takvu uslugu. Investicija u infrastrukturu omogućit će bolji i brži pristup Internetu, te će se time pridonijeti povećanju kvalitete i standarda života stanovnika općine.
Ciljne skupine	Stanovnici Općine, djelatnici Općine, poduzetnici, posjetitelji
Cilj projekta	Svima dostupan i brz internet
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Dodatno razvijena širokopojasna infrastruktura

Prioriteti	6.2. Jačanje javne wi -fi mreže
Opis projekta	Uvođenjem besplatnog wi-fi-a razvijaju se digitalne usluge, povećava se vidljivost lokalnih zajednica te se zadovoljavaju potrebe kako lokalnog stanovništva, tako i posjetitelja. Uvođenje besplatnih pristupnih točaka stanovnicima općine osigurava se brza internetsku vezu, te dostupan besplatni Internet na

	svim frekventnim mjestima - u parkovima, trgovima, javnim, kulturnim i zdravstvenim ustanovama. Na ovaj način povećava se kvaliteta stanovanja na području općine te stvaraju dodatne pretpostavke za daljnji informacijsko komunikacijski razvoj. Općina Vinodolska općina je u potrebi daljnjeg razvoja već postojeće wi fi mreže.
Ciljne skupine	Stanovnici općine, posjetitelji
Cilj projekta	Svima dostupna javna wi -fi mreža
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Broj novih wi -fi punktova

Prioriteti	6.3. SOS gumb za pomoć starijim osobama i djeci i defibrilator
Opis projekta	Mjera koja je usmjerena prvenstveno radi sigurnosti i kvalitete življenja najstarijih i najmlađih stanovnika općine, a omogućuje brzi poziv za pomoć, savjet ili asistenciju. Mjera se zasniva na ugradnji digitalnog bežičnog sistema na najfrekventnije lokacije u općini sa GPS povezanosti lokacije. Samim tim olakšat će se svim nadležnim službama pravovremen odgovor na pritisak gumba u realnom vremenu. Ugradnjom sistema i njegovim korištenjem na području općine stvorit će se klima ugodnog života i brige koja će se reflektirati kroz niz drugih čimbenika. Mjera podrazumijeva i nabavku AVD defibrilatora koji bi bio javno dostupan u slučaju pružanja hitne pomoći osobama sa srčanim zastojem. Automatski vanjski defibrilator je vrlo jednostavan za korištenje, posjeduje glasovne upute i od velike je važnosti za pravovremeno djelovanje i spašavanje života.
Ciljne skupine	Djeca, osobe starije životne dobi, stanovnici općine
Cilj projekta	Bolja zaštita djece, osoba starije životne dobi i pomoć osobama sa srčanim zastojem
Izvori financiranja	Proračun općine, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Broj SOS gumba i AVD defibrilatora

Prioriteti	6.4. Aplikacija za dostavu hrane starijim osobama koje žive u vlastitim domovima
Opis projekta	Način na koji dolazimo do svojih obroka, drastično se promijenio unazad samo nekoliko godina. Dostava

	hrane nekada je bila rezervirana samo za tzv. brzu hranu, a danas se može naručiti gotovo sve. Ovom aplikacijom omogućila bi se veća skrb za onaj dio starijeg stanovništva, koji ostaje živjeti u svojim domovima, i kojima je organizirana dostava hrane izuzetno važna. Na taj način se otvara jedna nova usluga za stanovnike Grada starije životne dobi, koji ne žele živjeti u organiziranom smještaju.
Ciljne skupine	Osobe starije životne dobi
Cilj projekta	Osigurati što duži ostanak osoba starije životne dobi u svojim domovima
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Implementacija aplikacije

Prioriteti	6.5. Izgradnja Street work-out parka i višenamjenskog sportskog terena
Opis projekta	Izgradnja vježbališta na otvorenom koji će se opremiti spravama za rekreaciju i vježbanje na otvorenim prostorima. Namijenjeno je svim mještanima, rekreativcima i mladim.
Ciljne skupine	Predškolci, učenici osnovne i srednje škole, stanovnici općine
Cilj projekta	Poticanje fizičke aktivnosti i dostupnost sportskih terena svim naraštajima
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine, Ministarstvo turizma
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Broj osoba koje su uključene u rekreaciju

Prioriteti	6.6. Pametne aplikacije za vrtiće
Opis projekta	Digitalna platforma za vrtiće omogućava digitalizaciju poslovnih procesa vrtića, kao i jednostavniju i bržu komunikaciju odgojitelja i roditelja. Odgojitelji puno lakše vode evidenciju prisutnosti djece, koriste e oglasnu ploču a mogu vidjeti jesu li svi roditelji pročitali obavijest te lakše i brže na kraju mjeseca pripreme izvještaj o radu koji se roditeljima šalje izravno iz aplikacije. Ovo rješenje za pametne vrtiće odgojiteljima može uštedjeti nekoliko sati tjedno koje mogu posvetiti radu s djecom. Digitalna platforma omogućava izdavanje računa i direktno plaćanje putem platforme, čime je pojednostavljen uvid u

	stanje naplaćenih i nenaplaćenih računa. Omogućena je brža komunikacija s roditeljima, sa svim informacijama o djeci i aktivnostima u vrtiću.
Ciljne skupine	Zaposlenici vrtića, roditelji
Cilj projekta	Brža i jednostavnija komunikacija odgojitelja i roditelja
Izvori financiranja	Proračun Općine Vinodolske općine
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Implementacija digitalne platforme

8. UBLAŽAVANJE I PRILAGODBA NA NEGATIVNE UTJECAJE KLIMATSKIH PROMJENA

Sve više se suočavamo s nizom izazova, a s vremenom će klimatski problemi postati još izraženiji i sve više će utjecati na prirodu urbanog rasta i razvoja. Naseljena mjesta će u budućnosti zbog svog razvoja, stvarati sve više toplinske otoke, iako su ruralna mjesta nešto u boljoj poziciji od gradova, jer su u ruralnim mjestima i do nekoliko stupnjeva niže temperature. Ključni procesi koje treba sagledati su smanjenje utjecaja na proces klimatskih promjena i adaptacija na klimatske promjene. Smanjenje negativnih učinaka se direktno očituje kroz mjere za smanjenje emisija CO₂ koje se provode primarno u prometu i zgradarstvu.

Kao primorska regija, Primorsko-goranska županija osjetljiva je na porast razine mora erozije obala, poplava i slane intruzije u tlo i podzemne vode. Klimatske promjene mogu rezultirati ekstremnijim vremenskim uvjetima poput češćih i intenzivnijih oluja, jakih vjetrova, obilnih kiša ili suša. To može imati negativan utjecaj na poljoprivredu, infrastrukturu općine i daljnji razvoj turizma.

Povećana temperatura, tj. učestalost vrućinskih valova može imati ozbiljne posljedice po zdravlje ljudi, posebno starijih osoba i osoba s kroničnim bolestima. Također, klimatske promjene mogu utjecati na ekosustave primorskog područja, uključujući morske ekosustave poput koraljnih grebena i kopnene ekosustave poput šuma i močvarnih područja, što može rezultirati gubitkom biološke raznolikosti i ugroziti mnoge životinjske i biljne vrste.

Klimatski izazovi poput ekstremnih vremenskih uvjeta ili promjene temperatura u obalnim pejzažima mogu imati značajan utjecaj na turističku industriju, njen rast i razvoj. Zbog naglih promjena temperatura, strujanja zraka i povećanih oborina, nepredvidive vremenske nepogode područje Općine Vinodolske općine 18. studenoga 2022. godine te 25. srpnja 2023. godine pogodile su dvije snažne prirodne nepogode – poplava i tuča, koje su uzrokovale znatna materijalna oštećenja na privatnim stambenim objektima i vozilima, ostaloj pokretnoj i nepokretnoj imovini te na nerazvrstanim cestama na području Općina Vinodolska općina.

Uz sve navedene izazove, Općina Vinodolska općina mora razviti strategije prilagodbe i ublažavanja kako bi se smanjili negativni utjecaji klimatskih promjena i očuvala održivost općine za buduće generacije.

9. NAČIN FINANCIRANJA STRATEŠKIH CILJEVA I PRIORITETA

Budući da Općina Vinodolska općina nema tako snažni fiskalni kapacitet, najviše se mora oslanjati na EU i nacionalne fondove i dobivanje bespovratnih sredstava, kako bi se ostvariti ovi projekti koji će za posljedicu imati brži razvoj Općine Vinodolske općine.

Stoga se provedba Strategije razvoja pametne Općine Vinodolske općine primarno treba osigurati privlačenjem sredstava potrebnih za provedbu mjera. Financijski plan treba odražavati prikaz potrebnih sredstava, razrađen po mjerama i izvorima financiranja. Okvirni financijski plan treba biti izrađen na temelju kombinacije podataka akcijskog plana iz proračuna Općine Vinodolske općine, te procjene mogućnosti privlačenja sredstava iz državnog proračuna i fondova nacionalne razine.

Kao posljedica korona krize, Europska unija donijela je novi hitni instrument oporavka pod nazivom EU nove generacije – Next generation EU. Njime se želi pomoći europskom gospodarstvu da se brže oporavi od krize uzrokovane pandemijom. Tako se otvara nova mogućnost osiguranja financijskih sredstava u narednom periodu iz Nacionalnog programa oporavka i otpornosti kao i Operativnog programa Konkurentnost i kohezija do 2027. godine. Sredstva dodijeljena Republici Hrvatskoj za financijsko razdoblje 2021.-2027. iz programa Višegodišnjeg financijskog okvira iznose više od 14 milijardi eura te nešto više od 11 milijardi eura iz programa Next generation EU.

Unutar Kohezijske politike odobren je Integrirani teritorijalni program 2021-2027. godine, u iznosu od 1,569 milijardi eura i usmjeren je na ulaganja za specifične potrebe određenih područja na lokalnoj i regionalnoj razini, između ostalog namijenjen je i za ulaganja u vozni park čistoga gradskog prometa, biciklističku infrastrukturu i digitalizaciju gradskog prometa.

Osiguranje i nabavljanje financijskih sredstava, njihovo upravljanje, kao i praćenje korištenja, izuzetno su bitan čimbenik provedbe strategije. Uz nacionalne i europske izvore financiranja, važno je otvoriti prostor za mogućnost financiranja od strane privatnog sektora kroz programe javno privatnog partnerstva i različitih drugih lokalnih izvora.

S obzirom da većina infrastrukturnih projekata zahtjeva i značajne financijske izdatke, a postojeći nacionalni izvori financiranja trenutno ne posjeduju dovoljnu financijsku snagu kako bi se navedeni projekti mogli u cijelosti financirati, potrebno se u smislu financiranja usmjeriti na Europske strukturne fondove (ESI) koji su namijenjeni za projekte zaštite okoliša, istraživanje i inovacije, obrazovanje, jačanje kapaciteta javne uprave, informacijske i telekomunikacijske tehnologije te razvoj malih i srednjih poduzeća.

Kohezijski fond (KF)	podupiru se ulaganja u području prometa i okoliša, uz poseban naglasak na obnovljivoj energiji te ulaganja u TEN-T.
Europski socijalni fond plus (ESF+)	podupire se veći pristup zaposlenju, modernizacija institucija i usluga tržišta rada, promicanje rodno uravnoteženog sudjelovanja na tržištu rada, promicanje prilagodbe radnika, poduzeća i poduzetnika promjenama, veća kvaliteta, uključivost i djelotvornost sustava obrazovanja i osposobljavanja te njihova relevantnost za tržište rada, promicanje jednakog pristupa kvalitetnom i uključivom obrazovanju i osposobljavanju s naglaskom na skupine u nepovoljnom položaju, promicanje cjeloživotnog učenja.
Fond za pravednu tranziciju(JTF)	novi je instrument Kohezijske politike 2021-2027, kao prvi stup Mehanizma za pravednu tranziciju i kontekstu Europskog zelenog dogovora s ciljem postizanja klimatske neutralnosti EU do 2050. godine. Mjere su posebno usmjerene na produktivna ulaganja u MSP-ove, ulaganja u aktivnosti istraživanja i inovacija te poticanje prijenosa naprednih tehnologija; ulaganja u uvođenje tehnologije i infrastrukture za čistu energiju po pristupačnoj cijeni i smanjenje emisija stakleničkih plinova; ulaganja u digitalizaciju; ulaganja u unapređenje kružnoga gospodarstva te ulaganja u dokvalifikaciju i prekvalifikaciju radnika.
Europski fond za regionalni razvoj	ima za cilj jačanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije u Europskoj uniji ispravljanjem neravnoteže između njezinih regija. U razdoblju 2021.-2027. omogućit će ulaganja u pametniju, zeleniju, povezaniju i društveniju Europu koja je bliža svojim građanima. Predviđena su ulaganja u infrastrukturu; istraživanje i inovacije, produktivna ulaganja u MSP-ove i ulaganja usmjerena na očuvanje postojećih i otvaranje novih radnih mjesta, opremu, softver i nematerijalnu imovinu te umrežavanje, suradnju i razmjenu iskustava.

Pored bespovratnih sredstava ESI fondova, koja se dodjeljuju tradicionalnim mehanizmima, Europska unija je uspostavila i nekoliko inovativnih programa kojima se potiče razvoj pametnih gradova:

Obzor 2020	glavni program Europske unije za istraživanje i inovacije unutar kojeg djeluje i posebna inicijativa pod nazivom „Pametni gradovi i zajednice“ kojom se financijski podupire demonstracija naprednih informacijsko-komunikacijskih rješenja u urbanim sredinama
Urbane inovativne akcije (UIA)	inicijativa Europske komisije koja gradovima u cijeloj Europi pruža resurse za testiranje novih rješenja za suočavanje s održivim urbanim razvojem koji su od značaja na razini Unije
Europski instrument za pomoć lokalnom energetsom razvitku (ELENA)	program tehničke pomoći Europske investicijske banke i Europske komisije za pripremu investicijskih projekata iz sektora energetske učinkovitosti, distribuiranih obnovljivih izvora energije te gradskog prijevoza
Zajednička pomoć za potporu projektima u europskim regijama (JASPERS)	instrument tehničke pomoći Europske komisije, Europske investicijske banke i Europske banke za obnovu i razvoj kojim se potpomaže priprema velikih infrastrukturnih projekata povezanih s prometom, vodom, otpadom, energijom i gradskim prijevozom
CIVITAS Activity Fund	program za pružanje potpore aktivnostima s područja održive urbane mobilnosti
Europski programi prekogranične, transnacionalne i međuregionalne suradnje (INTERREG)	omogućavaju provedbu projekata koji promoviraju pametan i održiv razvoj, istraživanje i demonstraciju pilot projekata te razmjenu znanja između europskih gradova i regija.

Također, tu su i razvojne banke koje već dulji niz godina predstavljaju jedan od najznačajnijih izvora financiranja komunalne infrastrukture i razvoja poduzetničkog sektora, prvenstveno zahvaljujući tržišno povoljnijim uvjetima kreditiranja u odnosu na komercijalne banke.

Najznačajnije razvojne banke su:

HBOR- Hrvatska banka za obnovu i razvitak	nudi širok program kreditnih linija i garancija za projekte komunalne infrastrukture, energetske obnovu te razvoj malog i srednjeg poduzetništva
EIB- Europska investicijska banka	središnja financijska institucija Europske unije financijski direktno podupire velike infrastrukturne projekte te surađuje s nacionalnom razvojnom bankom HBOR-om, na plasmanu kreditnih linija za manje razvojne projekte
EBRD- Europska banka za obnovu i razvoj	glavna međunarodna banka za financiranje zemalja u ekonomskoj tranziciji kreditira dugoročne razvojne projekte u javnom i privatnom sektoru,
WB – Svjetska banka	usmjerena je na poticanje ključnih reformi javne uprave i fiskalne prilagodbe, u sektoru prometa i poduzetništva.

Kako je ranije rečeno, zbog prirode investicija pametnog razvoja općine, ali i zakonskih ograničenja za proračunsko zaduživanje, potrebno je osigurati što veću uključenost privatnog sektora kroz model javno-privatnog partnerstva ili koncesije. Taj model može biti optimalan za isporuku određenih javnih investicija pogotovo ako se izvedbom projekta može značajnije povećati postojeća kvaliteta javnih usluga, smanjenje proračunskih rashoda te rizika raspoloživosti usluge za građane. Generalno gledajući kod provedbe pojedinih projektnih inicijativa treba općenito razmišljati o najprikladnijem mehanizmu financiranja za ostvarenje ciljeva, vodeći pritom računa da se odabere ona kombinacija modela i izvora koja će osigurati najveću vrijednost za novac poreznih obveznika. Uloga općine sastoji se i od stvaranja preduvjeta za unapređenje poslovnog okruženja kojima bi se potaknuo veći angažman privatnih investitora i snažnija suradnja s javnim tijelima, ali općina u svom razvoju s punim pravom može očekivati i potporu Primorsko goranske županije.

Za kvalitetnu provedbu Strategije razvoja pametne Općine Vinodolske općine, potrebno je napraviti i akcijski plan, koji će na konkretnoj razini razraditi svaku mjeru u smislu potrebnih financijskih sredstava u proračunu za tekuću godinu. Planiranje financijskih sredstava je izuzetno važno, jer bez vlastitog financijskog učešća nije moguće povlačiti niti sredstava iz fondova.

10. STRATEŠKI OKVIR NA EUROPSKOJ I NACIONALNOJ RAZINI

Pri izradi Strategije razvoja pametne Općine Vinodolska općina, u obzir su uzeti postojeći strateški dokumenti opisani u nastavku.

10.1. Europsko zakonodavstvo

1. Digitalna strategija EU ¹

Digitalna transformacija jedan je od glavnih prioriteta EU-a i glavnih temelja Digitalne strategije. Europski parlament, donošenjem brojnih strateških dokumenata, pomaže u oblikovanju politika kojima će se ojačati europski kapaciteti u području novih digitalnih tehnologija, otvoriti nove mogućnosti za poduzeća i potrošače, podržati zelena tranzicija EU-a i postići klimatska neutralnost do 2050., poduprijeti digitalne vještine građana i osposobljavanje radnika te pomoći u digitalizaciji javnih usluga, istodobno osiguravajući prošivanje temeljnih prava i vrijednosti.

Europa će postavljati vlastite standarde i usredotočiti se na podatke, tehnologiju i infrastrukturu radi jačanja svoje digitalne suverenosti. Uz ove ciljeve, jedan od vodećih ciljeva je i zaštita okoliša do 2030.

1. Program djelovanja za okoliš do 2030.²

U prijedlogu osmog Programa djelovanja za okoliš do 2030. svi sudionici, na svim razinama upravljanja, pozivaju se na aktivni angažman kako bi se osigurala učinkovita provedba propisa EU-a u području klime i okoliša. On je temelj EU-a za ostvarivanje Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i njegovih ciljeva održivog razvoja.

2. Klimatski neutralna Europa do 2050. ³

Prijedlogom osmog programa djelovanja za okoliš nastoji se ubrzati prelazak na klimatski neutralno, resursno učinkovito i regenerativno gospodarstvo kojim se planetu vraća više nego što se od njega uzima. U njemu se ističe da dobrobit i blagostanje ljudi ovise o zdravim ekosustavima u kojima djelujemo.

Nadovezujući se na europski zeleni plan, u prijedlogu se navodi šest prioritarnih ciljeva:

- postizanje cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova za 2030. i klimatske neutralnosti do 2050.
- unapređenje sposobnosti prilagodbe, jačanje otpornosti i smanjenje osjetljivosti na klimatske promjene

¹ A Digital Agenda for Europe, COM(2010) 245 final, dostupno na [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52010DC0245R\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52010DC0245R(01))

² https://ec.europa.eu/info/energy-climate-change-environment/overall-targets-and-reporting/2030-targets_hr

³ https://ec.europa.eu/info/energy-climate-change-environment/overall-targets-and-reporting/2030-targets_hr

- napredak u uvođenju modela regenerativnog rasta, odvajanje gospodarskog rasta od upotrebe resursa i uništavanja okoliša te ubrzavanje prelaska na kružno gospodarstvo
- ostvarenje nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla te zaštita zdravlja i dobrobiti Europljana
- zaštita, očuvanje i obnova bioraznolikosti te jačanje prirodnoga kapitala (posebno zraka, vode, tla, šuma, slatke vode, močvarnih područja i morskih ekosustava)
- smanjenje pritiska na okoliš i klimu povezanih s proizvodnjom i potrošnjom (posebno u područjima energetike, industrijskog razvoja, zgrada i infrastrukture, mobilnosti i prehrambenog sustava).

10.2. Strateški dokumenti Republike Hrvatske

1. Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine

Digitalna tranzicija predstavlja jedan od ukupno četiri razvojna smjera u prijedlogu Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine, budućeg krovnog nacionalnog strateškog dokumenta, a uvrštena je i među prioritetna područja Programa Vlade. Razvojni smjer „Zelena i digitalna tranzicija“ u NRS-u definira da će se nastaviti ulagati u digitalnu infrastrukturu i da će se poticati uvođenje digitalnih rješenja u interesu građana i hrvatskog gospodarstva, čime će se dati doprinos izgradnji digitalne budućnosti Europe. Programom Vlade je planirano do kraja digitalizirati dodatne usluge, povezati baze podataka i registre kako bi se omogućila interoperabilnost sustava. Optimizirat će se odnosno ukinuti neučinkovite administrativne procese radi izgrađivanja djelotvornije javne uprave. Do kraja mandata cilj je doseći brojku od 2,5 milijuna građana koji koriste sustav e-Građani, a uvest će se digitalni potpis za cijelu državnu i javnu upravu.

2. Nacionalni Plan oporavka i otpornosti 2021-2026.⁴

U ovom dokumentu jedan od glavnih ciljeva je pridonijeti ubrzanom gospodarskom rastu, a Plan je vrijedan financijski 48,7 milijardi kuna, sastoji se od 77 reformi i 152 ulaganja: Predviđena je ubrzana digitalizacija javne uprave radi povećanja kvalitete života građana i poslovanja gospodarstva, učinkovitosti pravosuđa, usmjerena unaprjeđenju postupanja u sudskim postupcima i na osnaženju elektroničke komunikacije na sudovima, kao i na unaprjeđenju sustava sprječavanja i suzbijanja korupcije te stvaranju preduvjeta za optimizaciju sustava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kroz funkcionalno spajanje poslovnih procesa i digitalizaciju.

⁴ <https://planoporavka.gov.hr/>

NN 78/2021 (9.7.2021.) ...

3. Program Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027.⁵

U okviru Programa Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027 utvrđeni su sljedeći programi: - Program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027. (PKK); financiran iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda - Program Učinkoviti ljudski potencijali 2021.– 2027. (PULJP); financiran iz Europskog socijalnog fonda plus - Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027. (ITP); financiran iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Fonda za pravednu tranziciju. Ovaj program postavlja ciljeve i prioritete za učinkovito korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda za razdoblje 2021-2027. glavni cilj podržanih intervencija je ojačati gospodarstvo, poduprijeti digitalnu zelenu tranziciju, digitalizacija za građane i poduzeća, poboljšati povezanost i mobilnost u cijelu RH i ojačati kvalitetu života stanovništva.

---

⁵ Programme Competitiveness and Cohesion 2021 – 2027

